شرح كتاب الاحدية للشيخ الاكبر

(١٠١)

شارحي محمد سنبل اوض

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni kayıt No: 3097
Eski kayıt No:

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C.
İst. Süleymaniye Kütüphanesi Müdürlüğü
1923

٢-٩٧

٢٥

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا ومولانا المبدا الاول والآخر حضرت المحمدية وعلى آله واولاده واصحاب الكرام اما بعد درارئ حمد وثنا ولآلئ شهدانه صلوة لا يحصى سمط تحريرده ترتيب سبحهٔ امامهٔ تسليم صبح ومسايا دوتزئيل قلنديقد تصكره معلوم اولى الابصار اولسونكه جناب قطب دائرهٔ مركز علم حقيقت رهاين وعارف نقطهٔ باء بسملهٔ حق اليقين غوث مهبي مشرب قطب فرد روم وعرب وفيض دهندهٔ سويداى دل عاشقين حجة المحققين وبرهان المدققين الملة والدين الشيخ الاكبر والنور الازهر والمسك الاذفر كبريت احمر اعنى محمد محيى الدين ابن العربي الطائي الاندلسي رضى الله تعالى عنه ونور الله مضجعه حضرتلرينك تأليف الهام اليفلرى اولان كتاب الاحديت عين توحيدى جامع ومبين بر كتاب جليل اولوب عرائس عباراتى سندس عربيت ايله مستور وشاهد امالى راسخون فى العلم اولان ذوات فخامت لرك كمال اكسير نظيرلريله حاصل اولديغى يوافيت مأل كتاب شريف مذكور كوش هوشى منكوش اولمق سماعه موقوف اولمقدنناشى برمدتدنبرو مجمرهٔ عنبرين تقريره وبوى كرانقيمت دلپذيرلريله

دماغ اشتياقمى تعطير وتبخير بيورمقده اولديكى فله جوارندن خانقاه فيضپناه حالا پوست نشين ارشاد بولنان عارف بالله ومرشد سبيل باركاه عزيزم وعقبات سلوكده معين وظهيرم وهر حال وكارده دستكيرم افندم فيض الله افندى زاده رشادتلو السيد عبد الرشيد محمد سنبل افندى حضرتلرندن بوعاجز عبد رب احد حسين حسنى ابن اسمعيل حقى ابن حسن ابن احمد تلمذ وتعلم ايله مبارك لسانلرندن تفهيم بيوردقلرى تقارير جواهر مقادير عليه لرينك ضيا عنه سر منيرم رضاداده اولمق حسبيله كتاب شريف مذكور دست عاجزانه مه واصل وترجمه خاطرهى قلب خزينه مه داخل اولدقدن درعقب كتاب شريف مذكورى مرشد پاكم وبهر حالده ملجاء ومأم افندى مشار اليه حضرتلرينك حضور فيض كنجورلرينه عرض وتقديم برله بروجه محرر التماس چاكرلرى لدى الافاده يك مناسب بويله بوكون كلدكينه اصابت ايتدك بسملهٔ شريفى تحرير ايدوب بدا ايله ديو فرمان بيوردلر امتثالاً لاولى الامر كتاب شريفك ترجمه سنه مباشرت قلندى حسبى الله ونعم الوكيل لاحول ولاقوة الا بالله العلى العظيم الحمد لله الذى لم يكن قبل وحدانيته قبل الا والقبل هو ولم يكن بعد وحدانيته بعد الا والبعد هو كان ولا بعد ولا قبل ولا فوق ولا تحت ولا قرب ولا بعد ولا كيف ولا اين ولا حين ولا آوان ولا وقت ولا زمان ولا كون ولا مكان وهو الان كما كان فهو الواحد بلا وحدانيته وهو الفرد بلا فردانيته ليس مركبا من الاسم والمسمى فان اسمه وسماه هو بلا اسم غيره ولا مسمى ولهذا هو الاسم والمسمى فهو الاول بلا اولية وهو الآخر بلا آخرية وهو الظاهر بلا ظاهرية وهو الباطن بلا باطنية حمد وثنا رب العالمينه

سزادر که اول الله عظیم الشانك جهة وحدانیتنك اوكه یوقدر الآجرتی كندیدر
اندنصكره وحدانیتنك صوكی دخی یوقدر الآصوكی كندیدر وصوكی اوكی اولدیغی
حالده الله اولدی اوستی یوق والتی یوق ویقینی یوق وذاتیچون برشیئه احتیاجی
یوق وعجزی یوق ومدتی یوق ووقتی یوق ووقتده یوق وزمانی یوق ویار
دمجیسی ومكانی یوق حالبوكه الله تعالی شمدی اولدیغی كبیدر واول الله تعالی
بردر برلكلنك سببی یوقدر وفرددر فردانیتنك سببی یوقدر بر الصمددر مركب
اولمدی ومسمادندخی اولمدی زیرا الله تعالینك اسمی مسماسنك كندیدر كندی
اسمنك غیریسیله دكلدر ومسماسنك غیریله دخی دكلدر وبو اسمك عندنده كندی
ومسماك كندیدر زیرا الله عظیم الشان اوّلدر واولیتنك سببی یوقدر وآخردر
وآخریتنك سببی یوقدر وظاهردر ظاهریتنك سببی یوقدر وكندوسی باطندر
باطنیتنك سببی یوقدر اعنی انه هو وجود حروف الاوّل وهو وجود حروف
الآخر وهو وجود حروف الظاهر وهو وجود حروف الباطن فلا اوّل ولا آخر
ولا ظاهر ولا باطن الّا هو بلا صیرورة ان وجود هذه الاحرف وجوده وبلا
صیرورة انه وجوده هذه الاحرف فافهم لا تقع فی غلط الحلولیة لا هو فی شیئ
ولا شیئ فیه لا داخلا ولا خارجا ینبغی ان تعرفه بهذه الصفة لا بالعلم ولا بالعقل
ولا بالوهم ولا بالفهم ولا بالحس ولا بالعین الظاهرة ولا بالعین الباطنة ولا
بادراك لا یراه الّا هو ولا یدركه الا هو ولا یعلمه الا هو بنفسه یری نفسه
وبنفسه یعرف نفسه لا یراه احد غیره حجابه وحدانیّته بلا كیفیّة لا یراه احد غیره
شان حق تعالی یه بن مراد ایدرمكه كندی وجود حرفلرك اوّلی وكندی وجودی

حرفلرك

حرفلرك آخری وكندی وجودی حرفلرك ظاهری وكندی وجودی حرفلرك باطنیدر الله
تعالینك اوّلی واخری وظاهری وباطنی یوق الا كندیدر بو حرفلرك كندی وجودی اولدیغی
سببیله كندینك وجودی بو حرفلردر تفكر ایلیوب غلط خیال ایلمه برشیده كندی یوق وكندنده
برشی یوقدر داخلی وخارجی یوق لایق اولان الله عظیم الشانی بو صفتله بیلمكدر علم ایله بلنمز
ووهم وفهم ایله وحس وعین ظاهره ایله وعین باطنه ایله بلنمز وادراك اولنمز وكندی
كورلمز الّا بیلین وكورن كندیدر الله تعالینك بكماله احاطه سی كنهیله درك اولنمز الاكندینی
كندی درك ایدر وبلنمز الا كندی بیلور كندی نفسیله كندی نفسنی كورر كندی نفس ایدر كندی
نفسنی بیلور الله تعالینك غیری بر احد اللّهی كورمز والله‌ك حجابی كندینك وحدانیّتیدر
بر كونه كیفیتی یوقدر كندینی كندینك غیری بر احد كورمز لا نبیّ مرسل ولا نبی ولا ولیّ
ولا ملك مقرب یعرف بنیّة هو ورسالته هو وكلامه هو ارسل نفسه من نفسه بلا
واسطة ولا سبب غیره لا تفاوت بین المرسل والمرسل به والمرسل الیه وجود حرف النبأ
وجوده لا غیره ولا وجوده لغیره ولا افناء ولا اسم ولا مسمّی ولهذا قال النبی علیه السلام
من عرف نفسه فقد عرف ربّه وقال علیه السلام عرفت ربّی بربّی اشار رسول الله
صلی الله علیه وسلم بذلك الی انك لست انت انت هو بل انت لا هو داخل فیك
ولا انت داخل فیه ولا هو خارج منك ولا انت خارج منه ونبی مرسل ونبیّ وولی
وملك مقرب یوقدر كندینی كندینك پیغمبری بیلور كه كندیدر وكندینك رسالتی كندیدر
كندی كلامنی كندینك كلامی كندیدر كندی نفسنه كندی نفسندن واسطه سز ارسال
ایلدی كندینك غیرینك سببی اولمدیغندن مرسل بیننده تفاوت یوقدر ومرسل كندیله در
وكندیدن مرسلدر حالبوكه حرف نبانك وجودی كندی وجودیدر كندینك غیری دكلدر

كندينك غيرى ايچون كنذينك وجودى يوقدر وجوده فنا يوقدر واسم ومسمّا يوقدر
بونك ايچون حضرت سلطان كونين عليه الصلوة والسلام افنديمز بيدررلركه بركمسنه
كندى نفسنى بيلدى تحقيق كندى ربّنى بيلدى وينه عليه الصلوة والسلام افنديمز بيوردیلر
بن ربّمى ربّم ايله بيلدم رسول الله صلى الله عليه وسلّم افنديمز بونكله اشارت ايلديكه بن
سن سنك كندك اولدم بلكه سنسين سنده داخل كندى دكلدر سن انك داخلنده
دكلسين وكندى سنده خارج دكلدر وسن اندن خارج دكلسين لمحرره حسنيا
غيب عالمى خارج دكل داخل دكل شهر وسال يوم ساعت بيلمز اولدى كو كلمز
وما اعنى بذلك انك موجود وصفتك يكذا بل اعنى به انك ماكنت قطّ ولا
تكون لا بنفسك ولا به ولا فيه ولا معه ولا انت فان ولا موجود انت هو وهو
انت بلا علّة من هذه العلل فان عرفت وجودك بهذه الصفة فقد عرفت الله
تعالى والّا فلا وكل العارفين اضافوا معرفة الله تعالى الى فناء الوجود وفناء
الفناء وذلك غلط محض وسهو واضح فانّ معرفة الله تعالى لا يحتاج الى فناء الوجود
ولا الى فناء فنائه لان الاشيا لا وجود لها وما لا وجود له لا فناء له لان الفناء بعد
اثبات الوجود فاذا عرفت نفسك بلا وجود ولا فناء فقد عرفت الله والّا فلا
بن حق تعالى يه مرادايدرمكه سنكله موجوددر سنك صفتك بويله اولدى بلكه بنم
مرادم انكله بويله اولديغك شيدرحالبوكه سن اولمدك ونفسنك سببى يوقدر وكنديله
يوق وكندن يوق وكندينك برابرى يوق وسن فانى دكلسين سنكله موجود يوق انجق
كنديدر كندينك سكا بو علتلردن برعلتك سببى يوقدر اكر بو صفتله كندى وجودينى
بيلور ايسك الله تعالى يه عارف اولورسون بو صفتله متصف اولديغك حالده

عارف

عارف اولمزسين بيت درويشى حق باقمش ايكن انى بقان سلطانه باق حمام
ايچنده دلبرى كورمز كوزى كلمان كوررها وعارفينك كلبسى وجودك فناسنه
الله تعالينك معرفتنى اضافت ايدوب فنائك فناسيدر ديديلر وبونلرك بويله
اضافتلرى سهو واضح وغلط محضدر تحقيق الله تعالينك معرفتى وجودك فناسنه
محتاج دكلدر وفنائك فناسنه دخى محتاج دكلدر زيرا اشيا ايچون وجود يوقدر
كندينك وجودى اولميان شى ايچون فنا يوقدر زيرا فنا وجودك اثباتندن صكره در
وجودسز سن نفسكى بيلديكك وقتده فناسى اولمديغى حالده سن الله تعالى يه
بيلورسون والّا بيلمديكك زمان عارف اولمزسين وفى اضافة معرفة الله الى
الفناء الوجود والى فناء فنائه اثبات الشرك فان النبى عليه السلام قال من عرف
نفسه فقد عرف ربّه ولم يقل من افنى نفسه فقد عرف ربّه فانّ اثبات الغير
يناقض فنائه وما لا يجوز ثبوته لا يجوز فناؤه وجودك لا شئ ولا الشئ لا يضاف
الى الشئ لا انت فان ولا غير فان لا انت موجود ولا معدوم اشار النبى عليه
السلام الى انك معدوم الآن كما كنت معدومًا قبل التكوين فالآن الازل والآن
الابد والآن القدم هو الله فالله هو وجود الازل والابد والقدم والازل
والابد والقدم هو فان لم يكن كذلك ما كان وجوده لا شريك له فان شريكه
هو الذى يكون وجوده بذاته لا بوجود الله تعالى ومن كان كذلك لم يكن محتاجًا
اليه ويكون اذًا ربًّا ثانيا وذلك محال وليس لله شريك ولا ندّ ولا كفو ومن
رأى شيئا مع الله او من الله وفى الله وذلك الشئ يحتاج الى الله بالربوبيّة
فقد جعل ذلك الشئ ايضا شريكًا يحتاج الى الله بالربوبيّة ومن جوّز ان يكون

مع الله شیء یقوم فیه او یقوم به او هو فان عن وجوده عن افنائه ایاه فهو بعد

ما شم رایحة النفس فهو شریک لا عارف بالله فنا و وجودی معرفة الله و فنانک فناسنه اضافتن شرک اثبات ایتکلر حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم بیوردی نفسنی بلان کمسنه تحقیق ربنی عارف اولدی حالبوکه نفسنی فنا ایدن کمسنه تحقیق ربنی عارف اولدی دیمدی زیرا غیرک اثباتی فناسیه مناقضدر و ثبوتی جائز اولمیان شیئک فناسی جائز دکلدر سنک وجودک شیء دکلدر و بر شیء سببی یوقدر که شیئه مضاف اولسون سن فانی و فانینک غیری دخی دکلسین سن موجود و معدوم دخی دکلسین نبی علیه السلام شمدی سنک یوقلغنه اشارت ایلدی نتکم سن اولمزدن اول یوق اولدیغک کبی ازلک و ابدک و قدمک زمانی الله تعالی نک کندیدر الله عظیم الشانک کندی وجودی ازل و ابد و قدمدر کندیدر بونک کبی اولمز ایسه کندینک وجودی اولمز کندی بحوله شریک یوقدر زیرا کندینک شریکی کندیدر که کندینک وجودی کندی ذاتیله در الله تعالینک وجودیله دکلدر و بونک کبی اولمسه کندینه محتاج اولمیوب بو ایکنجی رب اولور بو دخی محالدر و الله تعالی ایچون شریک اولمدیغی بکزری یوقدر و کفوی یوقدر و بر کمسنه الله تعالی ایله برابر بر شیء کوردی یاخود الله تعالیدن کوردی یاخود الله تعالیده کوردی اول شیء ربوبیتی سببیله الله تعالی یه محتاجدر کریده کچن کبی شریک ایتمک ربوبیتی سببیله الله تعالی یه محتاجدر کندندن قیام ایدر شیئک الله تعالی ایله برابر اولمقلغنی تجویز ایدن یاخود کندیله قیام ایدر یاخود کندی وجودندن فانی اولان کندینک افناسندن اول کمسنه اوزاقدر نفسک

رایحه سنی شم ایتمز و اول کمسنه شرک ایدر عارف بالله دکلدر فان قال قائل کیف

السبیل

السبیل الی معرفة النفس و معرفة الله الجواب سبیل معرفتهما ان تعرف ان الله کان ولم یکن معه شیء و هو الآن کما کان فان قال قائل انا اری نفسی غیر الله ولا اری الله نفسی فالجواب اراد النبی علیه السلام بالنفس وجودک وحقیقتک لا النفس المسماة بالامارة واللوامة والمطمئنة بل اشار بالنفس الی ما سوی الله جمیعاً کما قال علیه السلام اللهم ارنا الاشیاء کما هی اعنی بالاشیاء ما سوی الله تعالی ای عرفنی ما سواک لاعلم ولاعرف الاشیاء وای شیء هی اهی انت ام غیرک اهی قدیم ام باق او حادث فان فأراه الله ما سواه نفسه بلا وجود ما سواه فاری الاشیاء کما هی اعنی رای الاشیاء ذات الله تعالی بلا کیف ولا این و اسم الاشیاء یقع علی النفس و غیرها من الاشیاء فان وجود النفس و وجود الاشیاء شیئان فی شیئیة فمتی عرف الاشیاء عرف النفس و متی عرف النفس فقد عرف الرب اکر قائل اولان کمسنه نه کیفیتله معرفت نفسه و الله تعالینک معرفتنه طریق اولور دیر ایسه معرفة نفس ایله معرفة الله نک طریقینک جوابی اولدر که کندیله برابر بر شیء اولمدیغی حالده الله تعالی یی بیلمک اولدی حالبوکه الله عظیم الشان شمدی اولدیغی کبیدر اکر قائل اولان کمسنه بن نفسمی الله تعالینک غیری کورورم و بن نفسمی الله کورمدم دیر ایسه انک جوابی نبی علیه السلام اراده ایتدیکه سنک وجودک نفس سببیله در و سنک حقیقتک نفس اماره و لوامه و مطمئنه ایله تسمیه ایلدیکی نفسک دکلدر بلکه نفس اشارت اولنان جمیع ما سوی اللهدر نتکیم علیه الصلوة والسلام افندمز مناجات ایدوب بیورر یا الله بزه اول اشیایی اشیا کوستر اشیا ایله بنم مرادم الله تعالینک غیریدر یعنی سنک غیریی بکا بیلدر بنم بیلمکلکم

ایچون وحالبوکه اشیا بیلمدی واشیاقنغی لسنه درسن اول اشیا مسین یوخسه
سنک غیرکمیدر اشیا قدیم میدر یافنیمیدر یاخود حادث وفانیمیدر الله تعالی کندی
نفسنک غیریسنی کورر کندی وجودینک غیری اولماق سببیله اهدی اشیا کوریلور
نتکم اشیادر بنم مرادم اشیایه الله تعالینک ذاتیله کوررمکدر خیالیله وصورتیله در
اولمیه رق ومکان اولدیغی حالده واشیانک اسمی نفس اوزرینه واقع اولور
واشیانک غیریدخی اشیادندر زیرا نفسک وجودی واشیانک وجودی شیئیده
ایکی شیدر نه زمان اشیا بیلینور نفسدخی بیلینور حالبوکه نه زمان نفس بیلینور
تحقیق رب تعالی بیلینور **بیت** سن های هوی حسنی یه مرجع کوزت شمه نکرد
نفسم بنم اولدی حروف معناسی یا هو بنده در لان الذی تظن انه سوی الله
لیس هو سوی الله ولکنک ماتعرفه وانت تراه ولاتعلم انک تراه ومتی انکشف
لک هذا السر علمت انک لست ماسوی الله وعلمت انک کنت مقصود الحق
ولایحتاج الی الفناء وانک لم تزل ولاتزال بلاحین ولا آوان کما ذکرنا من قبل
ان جمیع صفات الله تعالی صفاتک وتری ظاهرک ظاهره وباطنک باطنه و
اولک اوله وآخرک اخره بلاشک ولاریب فتبقی صفاتک صفاته وذاتک
ذاته بلاصیرورتک ایاه ولاصیرورته ایاک ولاتقلیل وتکثیر کل شیء هالک الا
وجهه اعنی بالظاهر والباطن یعنی لاموجود الا هو ولا وجود لغیره فیحتاج الی الهلاک
ویبقی وجهه یعنی لاشیء الا وجهه کما ان کل من لم یعرف شیئا ثم عرفه فما فنی وجوده
بل فنی جهله ووجوده باق بحاله من غیر تبدیل ووجوده بوجود آخر ولاترکیب
بوجود المنکر بوجود العارف ولاتداخل بل ارتفع الجهل فلاتظن انک محتاج

الی الفناء

الی الفناء فان احتجبت بالفناء فانت اذا حجابه والحجاب غیرالله فلزم علیه
غیره فعلیه بالرفع عن رؤیته له وهذا اغلظ وسهو واضح وقد ذکر قبل ان الحجاب
وحدانیته وفردانیته لاغیره اکر اول شیء ظن اولنور ایسه الله تعالینک
غیریدر اول شیء الله تعالینک غیری اولمدی وسنکیچون اول شیء بیلمک اولورکه
سن انی کوررسن حالبوکه سن انی کوردیکنی بیلمزسین ونه زمان سنکیچون کشف
اولنور ایسه بو سر سن بن الله تعالینک غیری اولمدیغنی بیلورسین وحق تعالینک
مقصودی سن اولدیغنی بیلورسین فنایه محتاج دکلدر حالبوکه سن زائل ایتمدی
ووقتسز زائل اولمزسن ووقتلر یوقدر سنک صفاتنی الله تعالینک جمیع
صفاتندن اول بز ذکر ایلدک وسن ظاهریکی کوررسن انک ظاهریدر وسنک
باطنک انک باطنیدر وسنک اولک انک اولیدر وسنک آخرک انک
آخریدر شک وشبهه یوقدر سنک صفاتک باقیدر الله تعالینک صفاتیله وسنک
ذاتک الله تعالینک ذاتیله در اکا سن اولمدیغک سببیله کندینک سکا اولمدیغی
جوقلق دکلدر ازلق دکلدر هر برشی هالکدر الا کندینک وجهی هالک دکلدر بن
ظاهر ایله باطنی مراد ایدرم یعنی بر موجود یوقدر الا الله تعالی موجوددر والله
تعالینک غیری ایچون وجود یوقدر زیرا هلاکه محتاج اولور الله تعالینک وجهی
واردر هر برکمسنه برشی بیلمدکده نصکره اول شیء بیلور که کندی وجودینی فنا ایتمدی
بلکه کندی جهلنی فنا ایلدی کندینک وجودی تبدیل اولنمقسزین کندی حالیله باقیدر
وکندینک وجودی آخرک وجودینه سببدر عارفک وجودیله منکرک ترکیبنک
سببی اولمدیغندن دخول ایتمک یوقدر **بیت** منکرک انکارینی کورد که شیطان

لعین، کندی کفرندن زیاده انی تحسین ایلدی، بلکه جهل قالدیردی فنایه محتاج ظن
ایتمه سن اگر فنا ایله حجاب بلنور ایسه کندینک حجابه وقتنه حالبوکه حجاب الله تعالی
نک غیریدر کندینک او زرینه کندینک غیری لازم اولدی کندینک ردیتندن قالدیردیغی
سببیله کندی اوزرینه دربو حجاب غلط وسهو واضحدر تحقیق اول ذکر اولندیکه
زیرا حجاب انک وحدانیتیدر وفردانیتیدر کندینک غیری دکلدر ولهذا اجازه
المواصل الی الحقیقة ان یقول انا الحق وان یقول سبحانی ما اعظم شانی وما وصل
واصل الیه الا و رای صفاته صفات الله وذاته ذات الله بلا کون صفاته وذاته
داخل فی الله او خارج عنه قط ویری انه غیر فان بالله وغیر باق مع الله ویری
نفسه انه لم یکن قط لانه ما کان ثم فنی فانه لا نفس الا نفسه ولا وجود الا وجوده
والی هذا اشار النبی علیه السلام بقوله لا تسبوا الدهر فان الدهر هو الله تعالی اشار
الی ان وجود الدهر وجود الله عز وجل تعالی الله عن الشرک والند والکفو
وروی عن الله تعالی مرضت فلم تعدنی وجعت فلم تطعمنی وسئلتک فلم تعطنی
اشار الی ان وجود المریض وجوده ووجود السائل وجوده ومتی ثبت هذا
جاز ان یکون وجودک وجوده بونکچون حقیقة وصلت ایدن کمسه نک
انا الحق وبنم سبحانم بنم شانی بیوک ایلدی دیمسی جائز اولدی حالبوکه کندینه واصل
اولانه واصل اولمدی الا کندی صفاتنی صفات الله وذاتنی ذات الله کوردیکی
کندینک صفاته اولمقلغی سببیله درو کندینک ذاته الله تعالی ده داخلدر ویا
خود کندن ابدا خارجدر زیرا نفسنی کورر که الله تعالی ایله فانی دکلدر حالبوکه الله تعالی
ایله برابر باقی دکلدر و کوردیکی کندی نفسیدر کندی ابدا بویله اولدی انکچون صکره فنا

اولدی زیرا کندینه نفس یوقدر الا کندی نفسیدر و وجود دخی یوقدر الا کندی
وجودیدر وحضرت فخر عالم افندیمزک کندی قول شریفلری بوکا اشارت ایلدی ای
اصحاب سلاک سز دهره سب ایتمین زیرا دهر الله تعالینک کندیدر دهرک وجودینه
اشارت ایلدیکه الله تعالینک وجودیدر کفو وشبهدن وشرکدن الله تعالی منزه اولوب
عزتی جلیل اولدی والله تعالیدن روایت اولندیکه مریض اولدم بنی صایمدک
وجعلندم بنی اشتهاله مدک وبن سندن سؤال ایلدم بکا اطاعت ایتمدک مریضنک
وجودینه اشارت ایلدی ومریضنک کندی وجودی حالبوکه سائلک کندی وجودیدر
وجود سائل کندیدر بو وجود ثابت اولدیغی زمان سنک وجودک حقک وجودی
اولمق جائزدر ووجود جمیع الاشیاء من المکونات من الاعراض والجواهر وجوده
هکذا ومتی ظهر لک سر ذرة من الذرات ظهر سر جمیع المکونات الظاهرة والباطنة
ولا تری فی الدارین سوی الله بل وجود الدارین اسمهما ومسماهما هو بلا شک ولا ریب
ولا تری انه تعالی خلق شیئا قط بل تری کل یوم هو فی شان من اظهار وجوده
وابقائه وافنائه بلا کیفیة لانه هو الاول والآخر والظاهر والباطن ظاهر بوحدانیته
وباطن بفردانیته وهو الآخر بدیمومیته هو وجود حروف الاول وهو وجود حروف
الآخر وهو وجود حروف الظاهر وهو وجود حروف الباطن وهو اسمه وهو مسماه
کما یجب وجوده یجب عدم ما سواه فانه الذی تظن انه سواه لیس سواه لان وجوده
یجب ان یکون لیس سواه والا کان نده فیکون غیره لانه تنزه عن ان یکون غیره غیره
بل غیره هو بلا غیریة الغیر مع وجوده وفی وجوده ظاهر وباطن وجمیع اشیانک
وجودی مکوناتدن اولان عرضلردن وجوهرلردن بویله انک وجودیدر ذراتدن

بر ذره سنّ سنکچون ظاهر اولدیغی وقتده جمیع مکوّناتک ظاهر و باطنلری سنّ ظاهر اولور
والله تعالینک غیرینی دنیاده و آخرتده کورمزسین بلکه دنیا و آخرتک وجودی ایکی دارک
اسمی و مسمّاسی الله تعالیدر شک و شبهه یه سبب یوقدر ابداً حق تعالینک اشیایه خلق
ایتدیکنی کورمزسین بلکه کوردیکک هر کون کندی فعلده کندی وجودینک اظهارندن کندینک
ابقاسندن و افناسندن کیفیتینک سببی یوقدر شان حق تعالی بودر که الله تعالی اوّل
و آخر و ظاهر و باطندر کندی وحدانیتیله ظاهردر و کندی فردانیتیله باطندر والله عظیم
الشانک کندی دائمیتیله آخردر وجودی حرفلرینک اوّلی کندیدر و وجودی حرفلرینک
آخری کندیدر و حرفلری وجودینک ظاهری کندیدر و حرفلری وجودینک باطنی کندیدر والله
تعالینک اسمی کندی و مسمّاسی کندیدر نتکم کندی وجودی واجبدر کندینک غیرینک عدم واجبدر
سن حق تعالی یه کندینک غیری ظن ایدرسک کندینک غیری اولمدی زیرا کندی وجودی
ایچون وجود واجب اولور کندینک غیری اولمدی الّا کندینک شبهی کندینک غیری اولور
زیرا شان حق تعالی شبهدن منزهدر کندینک غیری اولمغدن کندی غیریدر بلکه کندینک
غیری کندیدر کندو وجودیله برابر غیرک غیریتنه سبب یوقدر کندی وجودنده ظاهر و باطندر
ومن اتّصف بهذه الصفة له اوصاف کثیرة لاحدّ ولا نهایة لها وکما انّ من مات
بصورته انقطع جمیع اوصافه عن المحمودة والمذمومة کذلک من مات بالموت المعنوی
ینقطع عنه جمیع اوصافه المذمومة والمحمودة ویقوم الله تعالی فی جمیع الحالات فیقوم
مقام ذاته ذات الله ومقام صفاته صفات الله تعالی ولذلک قال النبی صلی الله علیه
وسلم موتوا قبل ان تموتوا ای اعرفوا انفسکم قبل ان تموتوا قال النبی علیه السلام
لایزال العبد یتقرب الیّ بالنوافل حتّی احبّه فاذا احببته کنت له سمعاً وبصراً ولساناً ویداً

من حیث الافعال

الی فاشار الی من عرف نفسه یری جمیع وجوده ولا یری تغیراً فی ذاته وصفاته
ولا یحتاج الی تغیر صفاته اذا لم یکن وجود ذاته بل کان جاهلاً بمعرفة وجوده فمتی
عرفت نفسک ارتفعت انانیتک وعرفت انک لم تکن غیر الله فان کان لک
وجود مستقل غیر الله لا یحتاج الی الفناء ولا الی معرفة النفس فیکون ربا سواه
فتبارک ان یوجد سواه کندیچون بو صفتله متصف اولانلرک اوصاف
چوقدر اوصافنه حدّ و نهایت یوقدر تحقیق بر کمسنه صورت سببیله وفات ایلسه
کندینک اوصاف محموده و مذمومه سنک جمیعندن منقطع اولدیغی کبی کذلک
موت معنوی سببیله وفات ایدن کمسنه کندینک جمیع اوصاف مذمومه و محموده
سندن بویله منقطع اولور و جمیع حالاتنده الله تعالی یه قیام ایدر که کندیسی
ذاتینک مقام ذات اللهدر و کندی صفاتینک مقام صفات اللهدر و بو حال ایچون
حضرت فخر المرسلین صلی الله علیه وسلم افندمز بیوردیکه ای نوبت دینمه ملاقات
اصحاب قبور سز لر اولمزدن اوّل اولیکز یعنی اولمزدن مقدم نفسلریکزی اوکرنک
دیمکدر و بینه صلی الله علیه وسلم افندمز بیورر نوافل ایله الله تعالی یه تقرب ایدر عبد
زائل اولمز حتی اول نوافله بن محبت ایدرم نوافله محبتم زماننده حق ایچون ایشتمک
و کورمک و سویلمک و یه اولدم حدیث شریفنک آخرینه وارنجه علیه الصلوة
والسلام افندمز کندی نفسنی بیلن کمسه یه اشارت ایلدیکه کندی وجودینک جمیعنی
کورر و کندی صفات و ذاتنده مغایر کورمز کندی ذاتینک وجودی اولدیغی
وقتده کندی صفاته تغیره محتاج دکلدر بلکه کندی وجودینک معرفتنه جاهل
اولمقدرسن نفسکی نه زمان بیلورایسک بیلکنی قالدیررسین والله تعالینک

غیری اولمدیغنی بیلورسون اگر سنکچون اولورایسه الله تعالینک غیری مستقل
وجود فنایه محتاج اولمز ونفسک معرفتنه دخی احتیاج یوقدر کندینک غیری رب
اولورسکا مبارک اولسون کندینک غیرینه قوتدر **اسمعیل حقی فرمود**

ازلدن تا ابد سرمست وجام جاودانم بن	فنا بزمنده شکل جسمه کرمش اوزکه جانم بن
چکوب شول خلوت محو وفنایه فرق بیل اوهامم	چورو یوب قالمدی بندن اثر بیله نشانم بن
کورندی کل شئ هالک چشم دله ظاهر	بو کون شول وجه باقینک غمیله شادمانم بن
نوله بسته دهان اولمسه دعوای انا الحقدن	فنا اهلینک اسرارینی حفظه جرعه دانم بن
هم عرش وکرسی هم لوح وقلم هم جنت نعیم	غدار کون وجسم عالمه روح روانم بن
بدیجی کلدم آخر عالم کبرایه حکمتله	کورندم صورت ادم ولی سر نهانم بن
یدی بیک ییل دورسه اوسته شول سنبله نوله	یدی اسمایه تحصیل ایتمکه حرمن مکانم بن
جهانده **حقیا** بحر الحیات اولسه نوله آدم	دمادم فیض بخشای زمین واسمانم بن

نفائت معرفة النفس ان تعلم وتحقق ان وجودک لیس بموجود ولا معدوم وانک
لست کائنا ولا کنت ولا تکون قط ویظهر لک بذلک معنی لا اله الا الله اذ لا
اله غیره ولا وجود لغیره ولا غیر سواه ولا اله الا ایاه فان قال عطلت ربوبیته فالجواب
لم اعطل ربوبیته لانه لم یزل ربا ولا مربوب ولا یزال خالقا ولا مخلوق وهو الآن کما کان
خالقیته وربوبیته لا یحتاج الی مخلوق ولا الی مربوب فهو قبل تکوین الملکوت فان کان
موصوفا بجمیع اوصافه وهو الان کما کان فلا تفاوت بین المحدث والقدیم فی وحدانیته
الحدوث مقتضی ظاهریته والقدم مقتضی باطنیته ای لا یحتاج ظاهره باطنه وباطنه
ظاهره اوله آخره وآخره اوله والجمیع واحد والواحد جمیع وکان صفته کل یوم هو فی

شأن

شأن وما کان شئ معه سواه وهو الان کما کان ولا وجود لما سواه بالحقیقة
کما کان فی الازل وفی القدم کل یوم هو فی شأن ولا شئ ولا یوم کما لم یکن فی القدم
شئ ولا یوم وجود الموجودات وعدمها شئ واحد والا یلزم طریان طارفی فی
وحدانیته وکذلک نقص وجلت وحدانیته عن ذلک ومتی عرفت نفسک
بهذه الصفة من غیر اضافة او شریک الی الله تعالی وحده العزیز فقد عرفتها
بالحقیقة - نفسک معرفتنک فائده سی بودر که محقق بیلمکدر سنک وجودک
موجود ایله دکلدر ومعدوم ایله دخی دکلدر وسن بن اولو جیم حالبوکه بن اولمدم وسن
اولمدک ابدا سنک ایچون بونکله لا اله الا اللهک معناسی ظاهر اولور که بو الهک
کندینک غیری یوقدر وکندینک غیری ایچون وجود یوقدر کندینک غیری دکلدر وبر آنه
یوقدر الا اول الله عظیم الشأنک کندیدر اگر قائل اولورسه دیر ایسه الله تعالی
ربوبیتنی تعطیل ایتدی انک جوابی بودر که الله تعالی ربوبیتنی تعطیل ایتمدی شول
ربوبیتدن اولان ربلکی زائل اولمدی وبلمش دخی اولمدی وخالقلغیه دخی زائل اولمدی
ومخلوق دخی اولمدی واول الله عظیم الشأن اولدیغی کبی شمدیکی آلن کندینک خالقیتی
وکندینک ربوبیتیدر مخلوقه محتاج دکلدر ومربوبه دخی محتاج دکلدر ملکوت اولمزدن
اول کندی الله ایدی اگر کندینک جمیع اوصافیله متصف اولان اولور ایسه شمدیکی
حالده اولدیغی کبی کندیدر قدیم ومحدث بیننده تفاوت یوقدر حدوثنک وحدانیتنده
کندینک ظاهریتی مقتضیدر کندینک باطنی کندینک قدمنی اقتضا ایدر یعنی کندینک
باطننه کندینک ظاهری محتاج دکلدر کندی باطنی کندینک ظاهریدر کندینک اوله
کندینک آخریدر وکندینک آخری کندینک اولیدر جمله سی بدر وجمله سی واحددر هر

کون کندینک صفتی فعلده اولدی حالبوکه کندینک غیریله برلکن ایکیلک اولمدی
نتکم اولدیغی کبی شمدیکیحالده الله عظیم الشاندر حقیقتیله کندینک غیری وجودی یوقدر
نتکم ازلده وقدمده اولدیغی کبی هرکون فعلده در و برشی یوقدر ویوم یوقدر نتکم قدمده
شئ اولمدی موجوداتک وجودینک کونی یوقدر موجوداتک یوقلغی برشیدر
الله تعالینک وحدانیتنه مجدد طبق یاخود سیه کبی وجود لازم دکلدر کندینک
وحدانیتی بونک وجودی نقص ایدی حالبوکه الله عظیم الشان وحدانیتی بویله سید
وطباق کبی وجوددن جلیل اولدی اضافتده غیری صفتله سن نفسکی بیلدیکک زمان
یاخود کندی کندینه واحد واولوا اولا الله تعالی به شریک اضافتدن غیری بیلدیکک
زمان سن صفتکی حقیقتله بیلدک

لمحرره الفقیر

صدای سر وحدت کوش ایدن بانک حد وغمدن … مؤذنلر سسی نفل وصول ایلر قولاغینه
سکا توحیدی تلقین ایتسه کامل مرشدی اکا … انک کیفیتی صوته خیال ایلر دماغینه
اراده ترجمان اولدم لسانم سویلدن وار در … امان بیحرف صوت اولان کلامک وار اوجاغینه
اکر تن الت اولدی صوته دیرسک سن قولاغک دیر … که سیلابک چخلدسی جیقر ارماغ دراغینه
صدایه جیقدن کیم دو یران کیم سویلدن کیمدر … انا الحق نعره‌سی صاردی وجودم عقد وباغینه
وجودم حضرت راشد افندینک وجودیدر … قویار اثارینی حسنی کوکل صحراسی طاغینه
بوتن قفسنی خاکه قیوب بیلدر کچر آخر … بنه حسنی اوقدر بوندن لب ننده قولاغینه

ولذلک قال صلی الله علیه وسلم من عرف نفسه فقد عرف ربه ولم یقل من افنی
نفسه فقد عرف ربه فانه علیه السلام ان لا شئ سوی الله عز وجل اشار الی معرفة
النفس هی معرفة الله تعالی وحده العزیز ای اعرف نفسک ای وجودک انک

لست

لست انت ولکنک لا تعرف ای اعرف ان وجودک انک لیس بوجودک
ولا غیر وجودک ولست بموجود ولا بمعدوم ولا غیر موجود ولا غیر معدوم وجودک
وعدمک وجوده بلا وجود ولا عدم لان وجودک وعدمک وجوده فاذا رأیت
الاشیاء بلا رؤیة شئ آخر مع الله تعالی وحده العزیز وفی الله وانما هو فقد عرفت
نفسک فان معرفتها بهذه الصفة مع معرفة الله بلا شک ولا ریب ولا ترکیب
شئ من الحادث مع القدیم وفیه وبه وبونکچون حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه
وسلم افندمز بیورر کندی نفسنی بیلن کمسنه تحقیق کندی ربنی بیلدی حالبوکه علیه
السلام افندمز کندی نفسنی فنا ایدن کمسنه کندی ربنی بیلدی دیمدی تحقیق علیه السلام
افندمز الله عز وجل حضرتلرینک غیری برشئ یوقدر بیوردی نفسک معرفتنه اشارت
ایلدی نفسک معرفتی کندی کندینه واحد عزیز اولا الله تعالینک معرفتیدر یعنی سن
نفسنی بیلور ایسک سنک وجودک سکا بن سن اولدیغی سنک ایچون بیلدر مدی
یعنی وجودک سن سنین سنک وجودینک سببی یوقدر وسنک وجودینک غیری
دکلدر حالبوکه بن موجود ایله اولدم معدوم ایله اولمدم وغیری موجود یوقدر ومعدومک
غیریدخی یوقدر سنک وجودک وسنک عدمک کندینک وجودیدر وجوده سبب
یوقدر وعدمدخی یوقدر زیرا سنک وجودک وعدمک ایچون کندینک وجودیدر
سن اشیای کوردیکک وقتده کندی ذاتیله واحد عزیز اولا الله تعالی ایله برابر
آخر شئ کورمک یوقدر واول شی الله تعالی‌یده کندیدر تحقیق سن نفسکی بیلدک
زیرا نفسک معرفتی بو صفتله برابر الله تعالینک معرفتیدر شک وشبهه‌یه سبب
یوقدر قدیم ایله حادثدن شیئک ترکیبی یوقدر حالبوکه کندنده قدیم ایله در فان سئل

سائل كيف السبيل الى وصاله فقد اثبت انك غير سواه والشئ الواحد لايصل
نفسه فالجواب لاشك انه في الحقيقة لا وصل ولا فصل ولا بعد ولا قرب
لانه لايمكن الوصال الّا بين الاثنين فان لم يكن الّا واحداً فلا وصل ولا فصل
فان الوصل يحتاج الى اثنين متساويين او غير متساويين فان كانا متساويين
فهما شبيهان وان كانا غير متساويين فهما ضدّان وهو تعالى وحده العزيز منزّه
عن ان يكون له ضدّا وشبيه فان الوصال في غير الوصال والقرب والبعد
في غير القرب وفي غير البعد فيكون وصل بلا وصل وقرب بلا قرب والبعد بلا
بعد نفسك وصالنه طريق نه كيفيتله اولور ديو سائل سؤال ايدرسه كنديتك
غيرينك غيريني سكا اثبات ايلدى حالبوكه شئ بر دركندى نفسنه واصل اولمز وصالنه طريق
ندر جوابه بودركه حقيقتده شك يوقدر وصلت اولمز وفصل اولمز اوزاق يوقدر
يقين يوقدر زيرا شان حق بودركه وصال ممكن دكلدر الّا وصال ايكي وجود بيننده
در ايكيلك اولمدى الّا بر اولدى امدى وصل يوقدر وفصلدخي يوقدر زيرا وصل ايكيه
محتاجدركه ايكيسى برلشور ياخود برلشمزلر اكر برلشورلر ايسه ايكيسى بكزرلر واكر ايكيسى
برلشمزلر ايسه انك ايكيسى ضدّ اولورلر حالبوكه الله عظيم الشانه حضرتلرينك كندى عزيز
واحد دركنديچون اضداد وشبيه اولمقدن منزّهدر زيرا وصالى وصالك غيرنده در وقرب
وبعدى قربك غيرنده وبعدك غيرنده در وصلى اولور وقرب وصلك سببى يوقدر وبعد
قربك سببى دخى يوقدر واوزاقلغنك اوزاقلغى يوقدر فان قلت وهو وصل بلا وصل
فما معنى القرب بلا قرب والبعد بلا بعد فالجواب اعنى انك في اوان القرب والبعد
لم تكن شيئاً سوى هو تعالى وحده العزيز ولكنك لم تكن عارفا بنفسك ولم تعلم انك

هو بلا انت

هو بلا انت فمتى وصلت الى الله اى عرفت نفسك بلا وجود حروف العرفان فان
علمت انك كنت اياه وما كنت تعرف قبل ان انك عرفت الله بالله لا بنفسك
مثال ذلك يحب انك اسمك محمود وسماك فان الاسم والمسمّى في الحقيقة واحد
وتظنّ انك اسمك محمد وبعد احيان عرفت انك محمود ولم تكن محمداً فوجودك
بالقرار واسم المحمّد ارتفع عنك بمعرفتك نفسك محموداً ولم تكن محمداً الّا بالفناء
عن نفسك لانّ الفناء يكون بعد اثبات وجود ما ومن اثبت وجوداً ما
سواه فقد اشرك تبارك وتعالى وحده العزيز فما نقص من محمود شئ وفنى
ولا محمد شئ في المحمود ولا داخل فيه ولا خارج عنه ولا دخل محمود في محمد وبعد ما عرف
المحمود نفسه انه محمود لا محمد عرف نفسه بنفسه لا بمحمد فانّ محمداً ما كان فكيف يعرف
به شيئاً كائناً اكر سن ديرايسك كنديتك وصلى وصلنز در قربنز قربك معناسى
ندر واوزاقسز اوزاغك معناسى ندر جوابنى بن مراد ايدرمكه سكا قرب وبعدك
وقتلرنده كندى واحد عزيز اولان الله تعالينك غيرى برشئ اولمدى ولكن سنك ايجوله
بيلمك كندى نفسنك سببيله اولمدى حالبوكه سن كنديتى بيلمدك سنك سببك يوقدر
سن نه زمان الله تعالى يه واصل اولدك يعنى نفسنى بيلمكه عرفان حرفلرينك
وجودينك سببى يوقدر سن انك نفس اولديغنى سن بيلور ايسك اوكرنمدن
اوّل بيلمدك زيرا سن الله تعالى يه الله تعالى ايله بيلدك نفسنك سببى يوقدر سنكچون
بونك مثالى اويقودن اويانمانه مثالدر زيرا سنك اسمك محمود در حالبوكه
سنك اسملنتك در زيرا اسم واسملنش حقيقتده بردر سن ظنّ ايدرسنكه
سنك اسمك محمد در زمان مرورنده نصكره سن محمودى بيلورسنكه محمد اولمدى سنك

وجودینک قراریله اسم محمد سنک نفسنک معرفتیله محمودلغی سندن قالدر محمد
اولمدیغی حالده الا نفسندن فنا ایله محمد اولدک زیرا فنا ایچون شیئک وجودینی
اثباته نفکره اولور کندینک غیرینه وجود اثبات ایدن کمسنه شرک ایلدی واحد وعزیز
اولان الله تعالینک کندی اولور فنا اولان شئ محموددن ناقص دکلدر ومحموددر
اولان شئ محمد یوقدر وکندندن داخل اولمیوب اندن خارج دکلدر محمددر محمود داخل
دکلدر کندی نفسکی محمود بیله که نفکره کندی محمود در محمد دکلدر کندینک نفسی سبیله
کندی نفسنی بیله یکه محمد ایله دکلدر زیرا محمد اولان شئ نه کیفیتله بیلورکه شئ کندیله
اولوجیدر فاذا العارف والمعروف واحد والواصل والموصول واحد والرائی
والمرئی واحد فالعارف صفته والمعروف ذاته والواصل صفته والموصول ذاته
والصفة والموصوف واحد هذا بيان من عرف نفسه فقد عرف ربه فمن فهم
هذا المثال علم انه لا وصل ولا فصل وعلم ان العارف هو والمعروف هو والرائی
هو والمرئی هو والواصل هو والموصول هو وما وصل اليه غيره وما انفصل عنه
غيره فمن فهم ذلك خلص من شراك الشرك والا فلم يجد رايحة الخلاص عن الشرك
واكثر العراف الذين ظنوا انهم عرفوا انفسهم وعرفوا ربهم وانهم خلصوا من
عقلة الوجود قالوا ان الطريق لا يتيسر الا بالفناء وفناء الفناء وذلك لعدم
فهمهم قول النبی عليه السلام وظنهم انهم يحولون الشرك بنفی الوجود ای فنائه و
طورا الی المحو وطورا الی الانسلاخ وبيان هذه الاشارات كلها شرك محض فان
من جوز ان يكون شيئا سواه ويفنی او جوز فنائه فقد اثبت شيئا ما سواه ومن
اثبت شيئا ما سواه فقد اشرك ارشدهم الله وايانا الی سواء السبيل بو عارف

ومعروف بردر واصل وموصول بردر وکوریجی وکورلمش بردر کندی صفتنی
عارفدر ومعروف کندینک ذاتیدر حالبوکه واصل اولان کندینک صفتیدر کندی ذاته
بیلمش اولور و واصلک صفتی موصولک کندی ذاتیدر وصفت وصفلنمش بردر
بوکندی نفسکی بیلان کمسنه تحقیق کندی ربنی بیلدی دیو وارد اولان حدیث نبوی علیه
السلامک بیانیدر بومثال فهم ایدن کمسنه فصلسز و وصلسز کندینی عارف اولدی
وعارف کندینی بیلدیکه کندیدر ومعروفده کندیدر وکوریجی کندیدر وکورلمش کندیدر
واصل کندیدر وموصول بولمنده کندیدر کندینک غیری کندینه واصل اولمز وکندینک
غیری کندندن ایرلمز شرکک شرکندن خلاص بولان بونی فهم وادراک ایدن کمسنه در
والا فهم ایتمز ایسه شرکدن خلاص رایحه سنی بولمدی وحالبوکه عارفلرک چوغنک
ظنلری بودرکه عارفلر نفسلرینی بیله یلر وعارفلر ربنی بیلدیلر وعارفلر وجود قیدندن
خلاص بولوب دیدیلرکه معرفتک طریق میسر دکلدر الا فنا ایله میسر درکه فنانک
فناسیله در دیدیلر وبوطریق عارفلرینک فهمنک یوقلغنه اشارتدرکه نبی علیه
الصلوة والسلام افندمزک قول شریفی بو عارفلر ظن ایدرلرکه کندیلری شرکی محو
ایدوب وجودی نفی ایدر یعنی وجودک فناسی برکره محوه دروبرکره انسلاخه در
بو اشاراتک کلیسی شرک محضدر کندینک غیری شئ اولمغی تجویز ایدن کمسنه
فنا ایدر یاخود کندی فناسی تجویز ایدر کندینک غیری شئ اثبات ایتمکدر وکندینک
غیری شئ اثبات ایدن کمسنه مشرکدر الله تعالی انلری ارشاد ایلسون وبزلری
دخی طوغری یولدن آیرمسون شعر ظننت ظنونا بانك انتا ما ولا ان تكون
ولا قط كنتا ما ولا فرق بين وجود بكما ما فما بان عنك ولا انت بتا ما فان انت

انت فانك رب ما او ثاني اثنين دع ما ظننتا ما فان قلت جهلا بانك عنه ما حسنت
وان زال جهلك انتا ما فوصلك هجر وهجرك وصل ما وبعدك قرب بهذا احسنتا ما
دع الفعل فافهم بنور اكشف ما لئلا يفوت ما عنه صفيتا ما فلا تشركن مع الله شيئا ما
لئلا تهون فباشرك هنئتا ما فان قال قائل انت تشير الى عرفانك ان نفسك
هو معرفة الله تعالى وحده العزيز والعارف بنفسه غير الله وغير الله كيف يعرفه
وكيف يصل فالجواب من عرف نفسه علم ان وجوده ليس بوجوده ولا غير
وجوده بل وجوده وجود الله وحده العزيز بلا صيرورة وجوده وجود الله بلا د
خول وجوده في الله ولا خروج وجوده معه ولا يكون وجوده معه وفيه بل يرى وجوده
بحاله ما كان قبل ان يكون فلا فنا ولا محو ولا فناء فناء فان فناء الشي يقتضي
ثبوته اولا وثبوت الشي بنفسه يقتضي كينونته بنفسه لا بقدرة الله تعالى وحده
العزيز وهذا محال واضح بزم ظنلريمزي ظن ايتمك سنك ايله سنلكدر حالبوكه سنك
ابدا اولمامقلغك اولمدی سنرك ایکی وجودکز بیننده فرق یوقدر سندن اوره
شیئك سکا قطعی یوقدرسن ایسك سنك رب اولمك لازم کلور یاخود
ایکینك ایکیسنی براق الکلاشلمدك اکراندن سکا جهل ایتمك دیرسن کوزل ایندك
سنك اکر جهلك کیدر ایسه سنین سنك وصلك هجر در سنك هجرك وصلتدر
سنك اوزاقلغك یقیندر بو کوزلکله سن فهم وفعلی بوراق نور ایله اجیلدی
نفسدن سنك میلنی فوت ایتمامك ایچون الله تعالی ایله برابر برشی شرك ایتمه
شرك ایله تحقیر ایدرسك سنی اغلادر اکر قائل دیر ایسه سن کندی نفسنك عرفاننه
اشارت ایدرسین نفسنی کندی احد عزیز اولان الله تعالی بیلور دعارفك کندی

نفسی

نفسی الله تعالینك غیریدر حالبوکه الله تعالینك غیری نه کیفیتله الله تعالی یی
بیلور ونه کیفیتله واصل اولور انك جوابی بودرکه کندی نفسنی بیلن کمسنه حقیقة
کندی وجودینی بیله یکه کندینك وجودیله دکلدر کندینك وجودینك غیری یوقدر بلکه
کندی وجودی کندی واحد عزیز اولان الله تعالینك وجودیدر الله تعالینك
وجودینه کندی وجودی اولمامق سبیله الله تعالینك وجودیدر الله تعالیه کندینك
وجودینك وجوده سبی یوقدر وکندیله برابر کندینك وجودی چیقمز وکندنده کندیله
برابر کندینك وجودی اولمز بلکه اولمزدن اول اولدیغی حالیله کندی وجودینی کورر
فنا یوقدر ومحو یوقدر وفنانك فناسی دخی یوقدر زیرا شیئك فناسی اولا
کندینك ثبوتنی اقتضا ایدر وشیئك کندی نفسنه ثبوتی کندی نفسیله اولمقلغنی
اقتضا ایدر کندی واحد عزیز اولان الله تعالینك قدرتیله دکلدر حالبوکه بو محال
واضحدر فتبین ان عرفان العارف بنفسه هو الله تعالى نفسه لان نفسه ليس
ليس الا هو وعن رسول الله صلى الله عليه وسلم بالنفس الوجود ومن وصل الى
هذا المقام لم يكن وجوده في الظاهر والباطن بل وجوده وجود الله وكلامه كلام
الله وفعله فعل الله ودعواه معرفة الله هو دعواه معرفت نفسه ولكنك تسمع
الدعوى منه وترى الفعل منه وترى وجوده غيره كما ترى نفسك غيره لجهلك
بمعرفة نفسك فان المؤمن مرآت المؤمن فهو هو بعينه اى بنظره فانه عينه
عين الله اى نظره لا هو هو بعينك وعلمك وفهمك ووهمك وظنك
ورؤيتك بل هو هو بنفسه وعلمه ورؤيته فان قال انا الله فاسمع منه فان
الله يقول انا الله لا هو يقول ولكنك ما يقول وقلت ما يقول ورأيت

ما یری وعلی الجملة وجوده بلا وجود بهم فلا تتعن فی شبهة فی الله ولا تتوهمن ها

بهذه الاشارات ان الله مخلوق وذلک بعد الکشف وزوال الشکوک والاوهام
عارفک کندی نفسی حسبیله بیلمسی تبیّن ایلدیکه کندی الله تعالینک کندی نفسیدر
کندی نفسیچون کندی اولمدی الا الله تعالی ایچون اولدی حالبوکه بندن رسول الله
صلی الله علیه وسلم نفس سببیله وجود اولدی بو مقامه واصل اولانکمسنه نک ظاهرده
وباطنده کندی وجودی اولمدی بلکه کندی وجودی الله تعالینک وجودی اولدی
وکندینک کلام الله تعالینک کلامیدر وکندینک فعلی الله تعالینک فعلیدر و
کندینک دعواسی معرفة الله درکه کندیدر وکندینک دعواسی کندینک کندی
نفسنک معرفتیدر ولکن سنک ایچون دعوایه ایشتمک رسول اللهدندر و
فعلی کورمک ینه اندندر وکندی وجودینی الله تعالینک غیری کوررسون نتکم
نفسکی الله تعالینک غیری کوردیکک نفسنک معرفتیله سنک جهلک ایچوندر
زیرا مؤمن مؤمنک آیینه سیدر ومؤمن مؤمنک کندینک عینیدر یعنی کندینه
نظر ایدر کندینک عینی الله تعالینک عینیدر یعنی کندینک نظری کندی دکلدر
کندی سنک عینکدر وسنک علمکدر وسنک فهمکدر وسنک وهمکدر وسنک
ظننکدر وسنک کوردیکک بلکه کندی کندینه کندینی کورر وکندینی بیلور کندی
نفسیله اکر بن اللهم دیرایسه الله تعالیدن اشیدرسین زیرا الله تعالی بن اللهم در
نفس اللهم دیمز ولکن سنکیچون سن اولشئ سویلرسک وکوردیکنی کورمزسین
الله تعالینک کندی وجودی جمله اوزره در وجمله نک کندی وجودی یوقدر الله تعالی
ده شبهه ده سن زحمت ومنقصت چکمه وسن شو اشارات ایله الله تعالی یه مخلوق

دیو دوشنمه بونک تحقیقی کشفده نفکره اوهام وشک وکمانک ذوالیله حاصلدر

لمحرره الفقیر

دنیه وعقباده سنسین یا رسول الله مدد	معرفت دنیاده سنسین یا رسول الله مدد
کاسهٔ عرفاننه دنیا واخرا ذره در	حاصلی معناده " " "
سن نصل سرّ نهانین کشف ایده کنسینه	عالم بالاده " " "
شبهه یوقدر هر کلامکدر کلام الله سنک	مقصد اقصاده " " "
آیت الله نوره یا محمد تفسیدر	ایشده بو دعواده " " "
حسنی بیچاره یه هر حالده ایله کرم	خاطر آزاده سنسین یا رسول الله مدد

وبهذه اللقمة لمن له خلق اوسع من الکونین فاما کان خلقه بقدر الکونین فلا یوافقه
فانها اعظم من الکونین وعلی الجملة فاعلم ان الرائی والمرئی والواجد والموجود
والعارف والمعروف والموجد والموجد والمدرک والمدرک واحد هو یری وجوده
بوجوده ویعرف بوجوده ویدرک وجوده بوجوده بلا کیفیة وادراکه نفسه
بلا کیفیة ومعرفته نفسه بلا کیفیة فان سئل سائل قال بایّ نظر ینظر الی المکروهات
والمحبوبات فاذا رأینا مثلا روثا وجیفة فنقول هو الله فالجواب تعالی الله
وتقدّس ان یکون شیئا بهذه من الاشیاء وکلامنا مع من لا یری الجیفة جیفة
والروث روثا بل کلامنا مع من له بصیرة ولیس باکمه فان لم یعرف نفسه فهو
اکمه واعمی وقیل ذباب الاکمهیة والاعمی لا یصل الی هذه المعانی وهذه المخاطبات
مع الله تعالی ولا مع الاکمه بو لقمه یه بونه جق کمسنه ایچون کونیندن واسع بوغاز
کرکدر اکر مذکور بوغاز کونین قدر اولور ایسه موافق دکلدر زیرا اول خلقم

کونیندن اعظم اولمق کرکدر حال جمله اوزرینه درکه معلوم اولسون کوریجی
وکورلمش وبولیجی وبولمش وبیلیجی وبیلمش وایجاد ایدیجی وایجاد اولنمش
وادراک ایدیجی وادراک ایتمش بردر یعنی واحددر کندی وجودینی کندی کورر
کندی وجودی سببیله کندی وجودینی بیلور کیفیتی اولمیه رق کندی وجودینک
سببیله کندی وجودینی ادراک ایدر وکندینک ادراکی کیفیتی اولمیه رق کندی
نفسیدر کیفیتنه سبب اولمیه رق بیله بکیدخی کندی نفسیدر اکر سائل سؤال ایدوب
دیر ایسه قنغی نظر ایله نظر اولنور یعنی مکروهات ومحبوبات برکور دیکمز وقتده
مثلا نجاست وجیفه یه الله تعالینک کندینه نقل اسناد ایده لم جوابی بودرکه
عالی اولان الله تعالی حضرتلری بواشیادن برشیئی اولمقلغی تقدیس وتنزیه اولنور
حالبوکه بزم کلامز جیفه یه جیفه ونجاستی نجاست کوردیکمز کمسنه ایله برابردر
بلکه بزم کلامز کندیچون بصیرتی اولان کمسنه درحالبوکه اول کمسنه کوزسزدکلدر
اکر کندی نفسنی بیلمز ایسه اول کمسنه کوزسز واعمادر بومعنالره واصل اولمز
بوخطابلر الله تعالی ایله برابردر وکوزسز اولانه برابر دکلدر فان الواصل الی
هذا المقام یعلم انه لیس غیر الله تعالی وخطابنا مع من له عزم وهمة فی طلب عرفان
نفسه بمعرفة الله تعالی وسورة فی الطلب والاشتیاق ونقل فی قلبه الی الوصول
الی الله لا مع من لا قصد له ولا مقصد له فان قال قائل قال الله تعالی لا تدرکه
الابصار وهو یدرک الابصار وانت تقول بخلافه فما حقیقة ما تقول فالجواب
فاقول ما قلت بخلافها بل جمیع ما قلناه معنی قوله لا تدرکه الابصار علی ان احد
ولا البصر مع احد یدرکه فلو جاز ان یکون فی الوجود غیره لجاز ان یدرکه غیره

وقد نبه الله تعالی بقوله لا تدرکه الابصار علی ان لیس غیره سواه یعنی لا یدرکه
بل یدرکه فلا غیر الا هو هویته فهو المدرک لذاته لا غیره فلا یدرکه الابصار اذ لا ابصار
الا وجوده ومن قال انسان لا یدرکه لانها محدثة والمحدث لا یدرک القدیم الباقی
فهو بعید لم یعرف نفسه اذ لا شیء ولا ابصار الا هو فهو یدرک وجوده بلا وجود
الا ادراک ولا ادراک ولا کیفیة لا غیر

شعر

عرفت الرب بالرب بلا شک ولا ریب ... فذاتی ذاته حقا بلا نقص ولا عیب
ولا صیر ان بینهما ونفسی مظهر الغیب ... ومنذ عرفت نفسی بلا مزج ولا شوب
وصلت وصل محبوب بلا قرب ولا بعد ... ونلت عطاء فیض بلا بن ولا شیب

بومقامک واصلی اولان کمسنه الله تعالی حضرتلرینک غیری اولمدیغنی بیلدی حالبوکه بزم
خطابمز کندیچون عزم ایدن کمسنه ایله برابردر طلبده کندینک همتی الله تعالی حضرتلرینک
معرفتیله کندی نفسنی بیلمکدر وطلبده محیطدر واشتیاقی کندی قلبنده الله تعالی یه
وصولدر کندیچون قصد ایتمیان کمسنه ایله برابر دکلدر وکندیچون مقصد دخی دکلدر
اکر قائل دیر ایسه که الله تعالی بیوردیکه الله تعالی یی ابصار درک ایلمز ابصاری
ادراک ایدن کندیدر حالبوکه سن بونک خلافنی دیرسک اولشیئک حقیقتنی نه
دیرسک جوابی بودرکه بن دیدیکم بونک خلافنی بن دیمدم بلکه اولشیئک جمله سنی
دیدکم کندیدر کندینی ابصار درک ایلمز قول شریفنک معناسی براحد کندی اوزره
براحدی برابر کورمدیکه کندینی ادراک ایده اکر کندینک غیرینک وجودی جائز اولسه
اولیدی کندینی ادراک ایتمک جائز اولور ایدیکه کندینک غیریدر حالبوکه الله تعالی
کندی قولیله تنبیه ایلدیکه الله تعالی یی ابصار درک ایلمز کندینک غیری اولمدیغی اوزره

كندينك غيريدر يعني كنديني ادراك ايتمز بلكه كندينك غيري اولديغني ادراك ايدر
الا كنديني عظيم الشانه اولان الله تعالى ادراك ايدر ادراك كندي ذاتيچون در كندينك
غيري دكلدر الله تعالى يه ابصار ادراك ايلمز وبو ابصار يوقدر الا الله تعالينك
كندي وجودي وار در انسان دين كمسنه كنديني ادراك ايتمز زيرا انسان حادثدر
حالبوكه محدث قديم وباقي يه ادراك ايلمز كندي اوزاقدر كندي نفسني بيلمدي بر شي
دكلدر وابصار يوقدر الا كندي وجوديني ادراك ايدن كنديدر ادراكك
وجودينك سببي يوقدر وادراك دخي يوقدر وكيفيتي يوقدر غيريدخي يوقدر شك
وشبهه سز بن ربي رب ايله بيلدم نقصان يوق وعيب يوق كندي ذاتندن بني زائل
ايلدي ايكيسنك بيني اولديغم حالده بنم نفسم غيبك مظهريدر بن نفسمي بيلديكم
وقتده نبره بر سببله فارشوب وخالص اولدي قرب وبعدي يوق محبوبك وصلته
وصلت ايتدم فيض وعطايه نائليت اختيار لقله وجوجو قلقله اولدي فان سئل
سائل فقال انت ماثبت حد وتفني كل شي فما بين الاشياء التي تراها فالجواب
بين المقالات مع من لا يرى سوى الله شيئاً ومن يرى سوى الله شيئاً فليس
لنا معه جواب ولا سؤال فانه لا يرى تمييز ما يرى ومن عرف نفسه لا يرى غير الله
ومن لا يعرف نفسه لا يرى الله وكل اناء يترشح بما فيه وقد شرحنا كثيراً من قبل
وان شرحه اكثر فمن لا يرى لا يرى ومن ومن لا يفهم لا يدرك ومن يرى يرى
ويفهم ويدرك وللواصل يكفيه الاشارة وغير الواصل لا يصل بالتعليم ولا
بالتفهيم ولا بالتقرير ولا بالفعل الا بخدمة شيخ واصل واستاذ حاذق ليهتدي
بنوره ويسلك بهمته ويصل به الى مقصوده ان الله تعالى وحده العزيز

ووفقنا الله

ووفقنا الله لما يحب ويرضى من القول والفعل والعلم والعمل والنور الهدى
يهدي من يشاء الى صراط مستقيم وصلى الله على سيدنا محمد وآله وصحبه اجمعين اگر سائل
سؤال ايدوب ديرايسه سن الله عظيم الشانه نابت ايتمدك حالبوكه هر بر شي فنا بولدك
بو اشيانك اولديغني كورر سون جوابه بودركه بو مقالات بر شي الله تعالينك غيري
كورميان كمسنه ايله برابردر وبر شي الله تعالينك غيري كورن كمسنه بزدن اولمدي
وسؤال وجواب انكله برابر دكلدر زيرا اول كمسنه كورديكي شينك تمييزيني كورمدي
حالبوكه كندي نفسني بيلان كمسنه الله تعالينك غيريني كورمدي وكندي نفسني بيلميان
كمسنه الله تعالى يه كورمدي وهر بر دستي ويا كاسه كندنده اولان شي سيزدير يعني
طامله دير بز شرحني چوق اولدن ايلدك زيرا انك شرحني چوقدر كورميان كمسنه
كورمز وفهم ايتميان كمسنه ادراك ايلمز وكورن كمسنه كورر وفهم وادراك ايدر
واصل اولان كمسنه يه اشارت كفايت ايدر واصل اولميان كمسنه تعليم ايله واصل
اولمز وتفهيم ايله يوقدر وتقرير ايله يوقدر وفعل ايله يوقدر الا كندي نورينه هدايت
ايچون استاد حاذق اولان شيخ واصله خدمت ايدر حالبوكه كندي همتيله كندينه سلوك
ايدر كندي مقصودينه كنديله واصل اولور زيرا الله تعالينك كندي واحد عزيزدر
بزلري موفق ايلسون شول شي ايچون الله تعالى محبت ايدر هدايت ايدن نوردن
سويلمكدن وبيلمكدن وعملدن راضي اولور صراط مستقيم مراد ايلديكي كمسنه يه
هدايت ايدر الله تعالى حضرتلري سيدمز اولان حضرت محمد عليه السلام
افندمزه وآلنه واصحابنك جمله سنه رحمت ايلسون امين
تمت في اليوم التاسع والعشرين من شهر ربيع الاول
لسنه ست وثلثمائه والف

٢ م ٢

اوراق ١٨
ط ٢١

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt: 3097
Eski Kayıt No: